11
2019

Newsletter

Informačné centrum EUROPE DIRECT – PREŠOV

„EÚ bližšia k obyvateľom Prešovského kraja a obyvatelia bližší k EÚ“

Dohoda o rozpočte EÚ na rok 2020: boj proti zmene klímy a plnenie ďalších priorít EÚ

Tri inštitúcie EÚ dosiahli dohodu o rozpočte Únie na rok 2020. Vďaka tomu bude môcť EÚ sústrediť svoje zdroje na priority, ktoré občania považujú za dôležité. Medzi ne patrí zmena klímy, pracovné miesta, mladí ľudia, solidarita a bezpečnosť. Budúcoročný rozpočet zároveň pripraví prechod na ďalší rozpočtový cyklus, keďže bude siedmym, a teda posledným v rámci aktuálneho dlhodobého rozpočtového cyklu na roky 2014-2020.

Ako uviedol Komisár pre rozpočet a ľudské zdroje Günther H. Oettinger: *„Rozpočet na rok 2020 je o kontinuite – je posledný v rámci súčasného dlhodobého rozpočtu a posledný, ktorý navrhla a vyrokovala Junckerova Komisia. Nasmeruje zdroje tam, kde sú potrebné. Pomôže vytvoriť pracovné miesta, bojovať proti zmene klímy a mobilizovať investície v celej Európe. Bude investovať do mladých ľudí a väčšej bezpečnosti v Európe. Všetky tieto priority sa odrážajú aj v návrhu, ktorý Komisia predložila v súvislosti s dlhodobým rozpočtom EÚ po roku 2020. Teraz by sme sa mali zamerať na včasné prijatie nasledujúceho dlhodobého rozpočtu, aby sme mohli prijímateľom poskytnúť istotu a stabilitu a naďalej všetkým prinášať pridanú hodnotu EÚ.“*

Celkový objem záväzkov (sumy, ktoré možno v danom roku zmluvne dohodnúť) v rámci rozpočtu EÚ na rok 2020 dosahuje výšku 168,69 mld. eur, zatiaľ čo v prípade platieb (sumy, ktoré budú vyplatené) ide o 153,57 mld. eur. Niekoľko kľúčových prvkov nového rozpočtu:

a) 21 % celkového rozpočtu pôjde na opatrenia na riešenie zmeny klímy. Napríklad na program LIFE pre životné prostredie a zmenu klímy sa vyčlení 589,2 mld. eur. Program Horizont 2020 bude mať k dispozícii 13,49 mld. eur. Na energetickú zložku Nástroja na prepájanie Európy sa pridelí 1,28 mld. eur. Dopravná zložka na prepájanie Európy sa podporí celkovou sumou 2,58 mld. eur.

b) Takmer polovica prostriedkov (83,93 mld. eur) pomôže zvýšiť konkurencieschopnosť našej ekonomiky. Z nich sa 58,65 mld. eur použije na znižovanie ekonomických rozdielov v jednotlivých členských štátoch, ako aj medzi nimi, na oživenie rastu, vytváranie pracovných miest a na podporu konvergencie prostredníctvom európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF).

c) Prostriedky vo výške 255 mil. eur sa využijú na podporu spolupráce európskych spoločnosti v rámci Programu rozvoja európskeho obranného priemyslu pri vývoji príslušných výrobkov a technológií.

d) Systém Galileo (Európsky globálny navigačný satelitný systém) sa podporí sumou 1,2 mld. eur, prostredníctvom ktorej bude môcť expandovať na svetových trhoch a získať do konca roka 2020 až 1,2 miliardy používateľov.

e) Mladí ľudia budú môcť využívať podporu z viacerých programov. Celkovo 2,89 mld. eur pôjde do vzdelávania prostredníctvom programu Erasmus+. Vďaka sume 166,1 mil. eur vytvorí Európsky zbor solidarity príležitosti na dobrovoľnícku činnosť a prácu na projektoch doma či v zahraničí.

f) Európski poľnohospodári budú mať k dispozícii 58,12 mld. eur.

g) S podporou sa aj naďalej počíta pre oblasť bezpečnosti a riadenia migrácie. Napríklad na Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosti a pre agentúry, ktoré pôsobia v tejto oblasti (Frontex, Europol, EASO, eu-LISA) sa vyčlení 2,36 mld. eur.

Táto dohoda ale vychádza z predpokladu, že Spojené kráľovstvo bude po svojom vystúpení z EÚ, ku ktorému dôjde najneskôr 31. januára 2020, aj naďalej prispievať do rozpočtu Únie a zúčastňovať sa na jeho plnení až do konca roka 2020, ako keby bolo aj naďalej členskou krajinou.

Rozpočet EÚ na rok 2020 (v mil. EUR)		
Rozpočtové prostriedky podľa okruhov	Rozpočet na rok 2020 (nominálna percentuálna zmena oproti roku 2019)	
	Záväzky	Platby
1. Inteligentný a inkluzívny rast	83,931 (+4,1%)	72,351 (+7,1%)
Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť	25,285 (+7,9%)	22,308 (+8,7%)
Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	58,646 (+2,5%)	50,046 (+6,4%)
2. Udržateľný rast: prírodné zdroje	59,907 (+0,4%)	57,904 (+0,9)
Výdavky súvisiace s trhom a priama pomoc	43,410 (+0,5)	43,380 (+0,6)
3. Bezpečnosť a občianstvo	3,729 (-1,5%)	3,685 (+4,5%)
4. Globálna Európa	10,262 (-9,3%)	8,929 (-4,6%)
5. Administratíva	10,272 (+3,3%)	10,275 (+3,3%)
Iné osobitné nástroje	588 (-32,5%)	419 (-40,6%)
Rozpočtové prostriedky spolu	168,689 (+1,5%)	153 566 (+3,4%)

Zdroj: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_19_6280

Európsky parlament vyhlásil v Únii stav klimatickej núdze

Europoslanci od EK požadujú, aby pri všetkých zákonoch a rozpočtových návrhoch v budúcnosti myslela na cieľ obmedziť globálne otepľovanie pod úrovňou 1,5°C. Aj z toho dôvodu poslanci EP v Štrasburgu výraznou väčšinou odhlasovali vyhlásenie stavu klimatickej núdze v Európe.

Tento návrh od liberálnej frakcie Obnovme Európu (RE) podporilo 429 europoslancov, pričom presadiť ho pomáhal aj slovenský europoslanec Martin Hojsík (Progresívne Slovensko). Ten túto udalosť nazval ako *„zlomový deň pre klímu.“*

Aby pravá ruka vedela, čo robí ľavá

Hlasovanie sa takisto vníma ako symbolické gesto, prostredníctvom ktorého sa má zvýšiť verejný tlak na prijatie ambicióznejších klimatických cieľov. Návrh vyhlásenia ale názorovo rozdelil Európsku ľudovú stranu, ktorá je najväčšou frakciou v EP. Časti nemeckých zástupcov vo frakcii prekážal pojem „klimatická núdza“, ktorý je podľa nich neprimeraný. Prihovárali sa preto za miernejší termín – „klimatická naliehavosť.“ Hlasovania o vyhlásení sa zdržala frakcia Európskych konzervatívcov a reformistov (ECR).

Liberálno-centristická frakcia upozorňuje na to, že za situácie, keď celosvetovo stúpajú teploty, emisie skleníkových plynov dosahujú nové rekordy a extrémne formy počasia zasahujú rôzne časti Európy, pristúpili k vyhláseniu stavu klimatickej núdze na národnej úrovni viaceré členské krajiny. K tomuto kroku by podľa Hojsíka malo pristúpiť aj Slovensko: *„V ľudskej reči to znamená to, že vytvoríme pravidlá, ktoré zabezpečia, že štát bude aktívne chrániť prírodu a bojovať s klimatickou krízou, ale zároveň si bude dávať pozor, aby nepodporoval také aktivity, ktorými by prírode mohol škodiť.“*

Zamierené na leteckú dopravu

Prijaté uznesenie vyzýva Komisiu a členské štáty Únie, aby adekvátnym spôsobom reagovali na krízovú situáciu a iniciovali celospoločenskú mobilizáciu. K téme sa vyjadril aj predseda Výboru EP pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín Pascal Canfin (RE): *„vzhľadom na klimatickú a environmentálnu pohotovosť je nevyhnutné, aby sa emisie skleníkových plynov znížili do roku 2030 o 55 %.“* Súčasťou uznesenia je pritom aj požiadavka na dosiahnutie uhlíkovej neutrality do roku 2050. K tomuto cieľu majú dopomôcť napríklad vyššie ciele a efektívnejšie opatrenia na znižovanie emisií v leteckej a lodnej doprave

Zdroj:
https://euractiv.sk/section/klima/news/europsky-parlament-vyhlasil-v-unii-stav-klimatickej-nudze/

Hojsík o záchrane klímy: Ani pri SNP sa nediskutovalo o nákladoch

Klimatická zmena je katastrofa porovnateľná s druhou svetovou vojnou, ale môžeme ju využiť ako príležitosť, hovorí europoslanec Martin Hojsík. Slovenská republika podľa neho nepotrebuje nové spaľovne odpadu ani nové jadrové elektrárne. EK predstavila návrh na dosiahnutie klimatickej neutrality v EÚ do roku 2050. Predmetný návrh ale v Európskej rade zablokovali Poľsko, Česká republika a Maďarsko. Europoslanci ďalej požadujú viac peňazí na boj proti zmene klímy.

Navrhujú, aby členské krajiny zdvojnásobili svoje príspevky do Zeleného klimatického fondu. Na vlády tiež apelujú, aby do roku 2020 postupne ukončili priame a nepriame dotovanie fosílnych palív. Návrh je v súlade s návrhom budúceho dlhodobého rozpočtu Únie (2021-2027), ktorý presadzuje zvýšenie finančných zdrojov na boj s klimatickou krízou a podporu zelených inovácií, ktoré vytvoria nové ekonomické príležitosti pre všetkých Európanov.

Obchod: 21. novembra 2019 začne platiť dohoda medzi EÚ a Singapurom

Členské štáty Európskej únie schválili obchodnú dohodu medzi EÚ a Singapurom. Dohoda tak nadobudne platnosť už 21. novembra 2019. Singapur je najväčším obchodným partnerom EÚ v regióne juhovýchodnej Ázie. Celkový objem vzájomného obchodu s tovarom predstavuje viac než 53 miliárd eur a obchod so službami ďalších 51 miliárd eur. V Singapure je pritom usadených vyše 10 000 spoločností z EÚ, ktoré túto krajinu využívajú ako základňu pre celú tichomorskú oblasť. Zároveň doň smeruje najviac európskych investícií v Ázii.

Na margo tohto úspechu sa vyjadril predseda Európskej komisie Jean-Claude Juncker: *„ ide o prvú dvojstrannú obchodnú dohodu Európskej únie s krajinou juhovýchodnej Ázie, ktorá bude základom pre nadviazanie užších vzťahov medzi Európou a jedným z najdynamickejších regiónov na svete. Dohoda je vyvrcholením úsilia tejto Komisie vybudovať sieť partnerov, ktorí sú odhodlaní zasadzovať sa za otvorený a spravodlivý obchod založený na pravidlách. Od roku 2014, keď som nastúpil do funkcie, obchod prispel k vytvoreniu 5 miliónov nových pracovných miest v EÚ a v súčasnosti má aj vďaka nemu zamestnanie 36 miliónov ľudí. To spolu s 35 % podielom na HDP EÚ svedčí o tom, aký dôležitý je obchod pre prosperitu Európy.“*

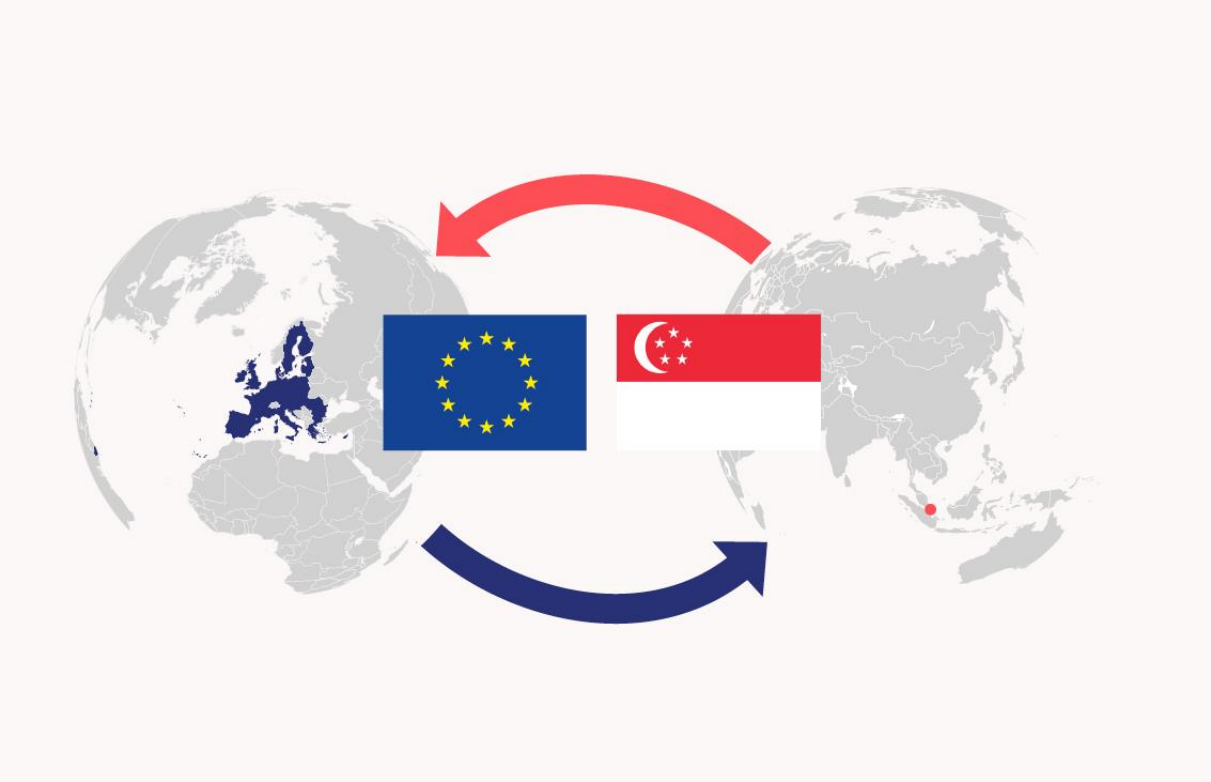
Komisárka pre obchod Cecilia Malmströmová uviedla: *„naša obchodná dohoda so Singapurom je ďalším dôkazom nášho odhodlania presadzovať spravodlivý obchod založený*

na pravidlách. Bude prínosom pre pracovníkov, poľnohospodárov a podniky všetkých veľkostí tak v EÚ, ako aj v Singapure. Zároveň obsahuje prísne ustanovenia o ochrane ľudských a pracovných práv a životného prostredia. Za posledných päť rokov EÚ uzavrela 16 obchodných dohôd vrátane dohody so Singapurom. Spolu tak máme 42 obchodných dohôd so 73 partnermi, čo predstavuje tretinu celkového obchodu EÚ. Ide o najväčšiu sieť tohto druhu na svete."

Na základe tejto obchodnej dohody Singapur zruší všetky zostávajúce clá na výrobky z Únie. Dohoda súčasne vytvára nové príležitosti pre poskytovateľov služieb z EÚ ako napr. z odvetvia telekomunikácií, ekosystémových služieb, inžinierskych služieb či námornej dopravy.

Zároveň vďaka nej vznikne predvídateľnejšie podnikateľské prostredie. Zaistí aj právnu ochranu 138 tradičných európskych potravín a nápojov, známych ako zemepisné označenia. Singapur je už tretím najväčším odbytiskom pre takéto európske špeciality. Táto juhovýchodná krajina sa tiež zaviazala, že okrem ciel odstráni aj ďalšie prekážky brániace obchodu v kľúčových odvetviach, a to napríklad tým, že uzná bezpečnostné skúšky Únie pre automobily a mnohé elektronické spotrebiče.

Zdroj:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_19_6222

Študentská stáž v Informačnom centre Europe Direct Prešov

Od 1. septembra 2018 organizuje Informačné centrum Europe Direct Prešov program neplatených študentských stáži, ktorého cieľom je poskytnúť študentom vysokých škôl príležitosť spojiť teoretické vedomosti s praktickými skúsenosťami a umožniť im oboznámiť sa so základmi činností informačného centra, EÚ a európskych inštitúcií.

Čo táto stáž ponúka?

- prax v odbore
- možnosť lepšieho umiestnenia na trhu práce
- prepojenie teórie s praxou
- získanie nových znalostí a skúseností
- odborný dohľad interného mentora
- nadviazanie profesionálnych kontaktov
- zoznámenie sa s kultúrou a etiketou daného prostredia
- zdokonalenie sa v cudzom jazyku
- účasť na konferenciách
- pomoc pri príprave podujatí (spolu)organizovaných Europe Direct Prešov

Nutné predpoklady:

- záujem o dianie v Európskej únii
- prehľad o základoch fungovania EÚ, jej rozhodovacích procesoch a inštitúciách
- schopnosť pracovať s informačnými a komunikačnými technológiami

V prípade záujmu pošlite svoj životopis spolu s krátkym motivačným listom v slovenskom jazyku na adresu zac@sfpa.sk

---

Sieť informačných centier, dokumentačných centier a konferenčných prednášateľov je vo všetkých členských štátoch, aj v tom Vašom

Obráťte sa na vaše miestne informačné centrum Europe Direct v akomkoľvek úradnom jazyku EÚ a získajte:

- odpovede na otázky o vašich právach občana EÚ, o fondoch a pod.
- pozvánky na miestne informačné/ kontaktné podujatia a o EÚ
- dokumenty a publikácie EÚ
- odporúčania na zdroje informácií
- kontakty na príslušné organizácie
- Obráťte sa na najbližšie európske dokumentačné centrum a získajte:
- prístup k oficiálnym publikáciám a dokumentom EÚ (v elektronickej alebo tlačenej podobe)
- pomoc pri vyhľadávaní podrobných informácií o právnych predpisoch, politikách a inštitúciách EÚ
- odborné školenia pre študentov zamerané na rešerš údajov súvisiacich s EÚ na výskumné účely

Plánujete zorganizovať vo vašom okolí podujatie zamerané na EÚ? Nájdite odborného konferenčného prednášateľa EÚ (právnici, konzultanti, akademici).

Viac info:*https://europa.eu/european-union/contact/meet-us_sk*

Kde nás nájdete

Hlavná 11, 080 01 Prešov

europedirect@sfpa.sk

www.twitter.com/edpresov

www.instagram.com/edpresov

www.facebook.com/edpresov

Názory vyjadrené v diele vyjadrujú len názor autorov a Európska komisia nie je zodpovedná za prípadné použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii. Vydané s podporou Európskej komisie. Vydané za pomoci spolufinancovania EÚ.